

Olimpiada de Istorie
Faza națională (Brăila): Aprilie 2016
Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Știm însă sigur două lucruri: că în Transilvania, în ultimul deceniu al secolului al XIII-lea și al domniei Arpazilor în Ungaria, privilegiile și drepturile populației românești au fost tot mai mult încălcate de noua ordine feudală. (...). Originea ardeleană a întemeierii statelor noastre dunărene a fost de asemenea un fapt ce trebuie reținut, confirmat în mod precis de documente în cazul descălecătului Moldovei, pomenit numai de tradiție în acel al Țării Românești. El s-a aflat însă pe linia logică a unei dezvoltări istorice, care a răspuns și procesului de expansiune demografică a elementului românesc, și intereselor economice determinate de rețeaua de drumuri ale negoșului, și a nevoii de a da o formă proprie de stat încercărilor de unificare politică, provenite din inițiativa străină a coroanei ungurești, sau - poate - și din legăturile de prietenie sau de adversitate, cu cealaltă putere ce a mărginit la acea vreme orizontul nostru politic: hanatul tătarăsc al Kipciakului.”

(Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*)

B. „În Țara Românească, tradiția istorică a fost de asemenea aceea a unei <<descălecări>> din părțile de miazăzi ale Ardealului, fără însă ca izvoare contemporane să ne poată confirma arătările cuprinse în povestirile mai târzii (...). Fie însă una sau alta dintre aceste ipoteze, concluzia în ce privește caracterul Domniei nou înființate a rămad aceeași: a fost un proces de natură feudală, vădit influențat de așezămintele acestui regim, așa cum l-am cunoscut din țara vecină a Ungariei, în timpul ultimilor regi arpadieni și a dinastiei străine de Anjou. O asemenea alcătuire de stat a exclus ideea unei stăpâniri absolute: ea a presupus superioritatea unui <<obicei al pământului>> care a determinat în jurul domnitorului, prezența unui sfat constituit din acei majores terrae ce i s-au închinat, recunoscând <<dominium eminens>> care i-a dat dreptul să dăruiasă și să confirme stăpânirea pământurilor, să confere <<ohabele>> sau imunitățile, să perceapă veniturile ce au rezultat pentru domnie din transferurile private de stăpânire (...).”

(Gheorghe I. Brătianu, *Sfatul domnesc și adunarea stărilor în Principatele Române*)

C. „Drept aceea, prin aceste rânduri voim să ajungem la cunoștința tuturor că, întorcându-se căutătura privirii noastre spre viteazul bărbat Balc, fiul lui Sas, voievodul nostru maramureșean, iubitul și credinciosul nostru, și rechemând în amintirea înălțimii noastre nemăsuratele lui slujbe, prin care acesta s-a făcut plăcut Maiestății Noastre (...). Iar noi (...) am dăruit și am hărăzit pomenitului voievod Balc (...) moșia numită Cuhea, ce se află în țara noastră a Maramureșului, cu alte două sate trecute în mâinile noastre regești de la voievodul Bogdan și fiii săi, necredincioși învederați ai noștri, pentru blestemata lor vină de necredință, din aceea că acel Bogdan și fiii săi (...) plecând pe ascuns din zisul nostru regat al Ungariei în sus-pomenita țară moldovenească uneltesc să o păstreze spre paguba maiestății noastre; drept care noi (...) am lipsit și am despuiat cu totul, ca pe niște nevrednici, pe acel Bogdan și fiii lui sus-ziși de sus-numitele moșii.”

(Diploma regelui Ludovic de Anjou)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați două spații istorice la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. 2 puncte
2. Precizați un eveniment din sursa A, menționând o cauză și o consecință ale acestuia selectate din sursa C. 5 puncte
3. Prezentați două instituții centrale din spațiul românesc precizate în sursa B. 10 puncte
4. Prezentați un fapt istoric referitor la rolul autonomiilor locale în evoluția spațiului românesc medieval intracarpatic. 5 puncte
5. Prezentați câte un fapt istoric din secolul al XV-lea la care au participat reprezentantul unei instituții centrale din spațiul românesc intracarpatic, respectiv extracarpatic, stabilind o asemănare între cele două instituții. 12 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric, un punct de vedere referitor la rolul unei instituții centrale din spațiul românesc în acțiunile desfășurate în relațiile internaționale din a doua jumătate a secolului al XIV-lea. 6 puncte

Subiectul al II-lea

50 puncte

Elaborați, în cinci-șase pagini, un eseu despre **Evoluția României în contextul relațiilor internaționale din secolele XIX-XX**, având în vedere:

- prezentarea unei constante în desfășurarea faptelor istorice prin care România s-a implicat în relațiile internaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- prezentarea câte unei acțiuni diplomatice desfășurate de către România în relație cu fiecare dintre cele două mari alianțe în al doilea deceniu al secolului al XX-lea;
- prezentarea a două fapte istorice desfășurate în spațiul românesc pentru realizarea României Mari și menționarea unei asemănări între desfășurarea acestora;
- formularea unui punct de vedere referitor la implicarea României Mari în relațiile internaționale și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.